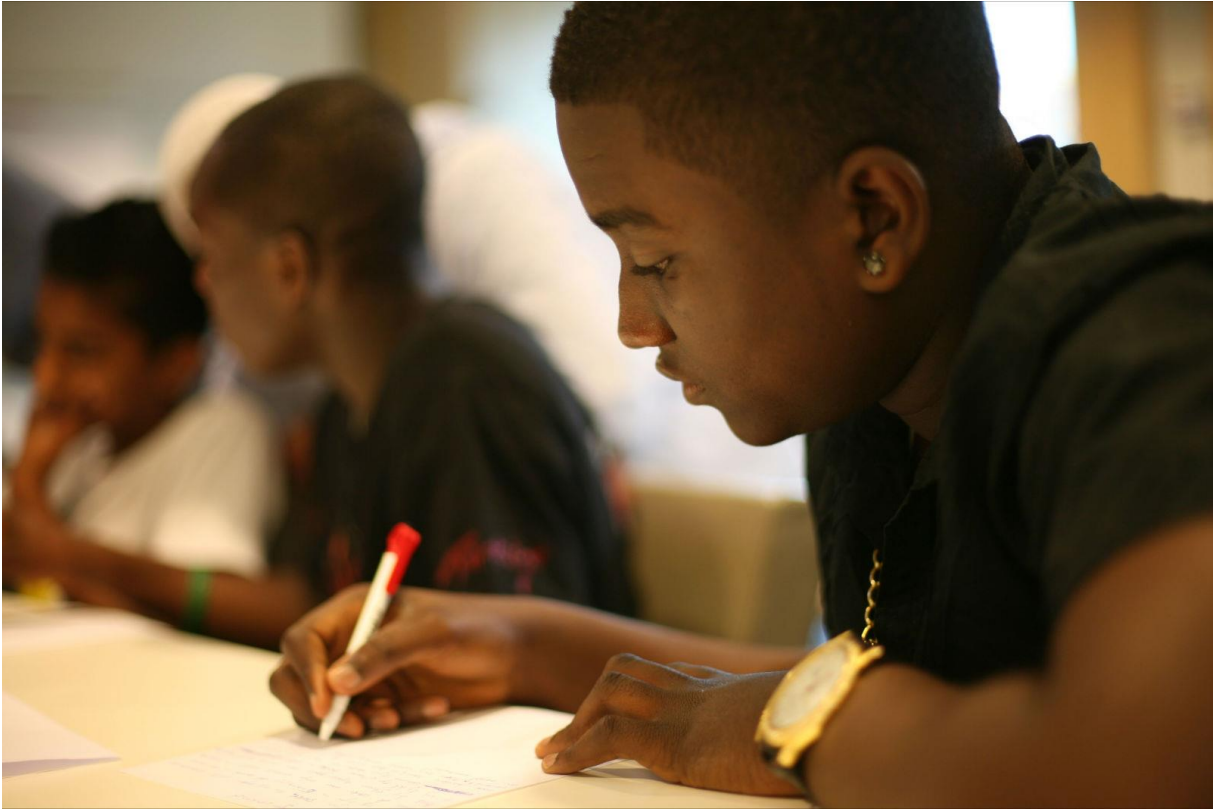

LESMATERIAAL BOEKVERSLAG 2.0

EEN BOEKRECENSIE SCHRIJVEN

Inhoud

Inleiding.....	2
Verwerkingsopdracht 1	3
Verwerkingsopdracht 2	5
Bijlage 1: Waarom lezen?.....	8
Bijlage 2: Boekenkring vragen van Aidan Chambers	10

Inleiding

Jongeren die meer lezen, lezen met meer plezier, zijn beter in taal. Daarom is het leesplezier een belangrijk doel van dit lesmateriaal. Leesplezier wordt vaak niet vergroot door het maken van een boekverslag, daarom heeft de OBA een alternatief ontwikkeld, zodat het gelezen verhaal op speelse wijze verwerkt kan worden. Dit document bevat lessuggesties om het boek te verwerken en presenteren in recensie of blog, het zogenaamde boekverslag 2.0.

Er zijn twee werkbladen met verwerkingsopdrachten. Het eerste werkblad geeft een inleiding of introductie op wat een boekrecensie is. U kunt dit zelf nog aanvullen met actuele online boekenblogs zoals die van Adorable Books op Zon & Maan die beide schrijven voor jongeren. Aan het einde van deze twee verwerkingsopdrachten hebben uw leerlingen een boekrecensie geschreven. Er is ongeveer 90 minuten voor nodig om beide werkbladen te maken.

Veel plezier en succes!

Verwerkingsopdracht 1

STAP 1: Recensie lezen

Lees de volgende recensie over 'De Hongerspelen' van Suzanne Collins.

"Katniss Everdeen woont in het 12^e en armste district van Panem, het land dat ooit bekendstond als Noord-Amerika. Met haar moeder en zusje Prim leidt ze een armoedig leven, getekend door het keiharde regime van het welvarende Capitoool. Jaarlijks worden de Hongerspelen uitgevaardigd: 24 door loting aangewezen tributen, een jongen en een meisje uit elk district, gaan een strijd op leven en dood met elkaar aan. En dit jaar wordt Prim uitgeloost... Katniss weet dat de Hongerspelen een doodvonnis voor haar jonge zusje betekenen en besluit haar plek in te nemen. Onder het oog van de hele bevolking van Panem, die de strijd als bron van vermaak volgt, begeeft ze zich in de gemanipuleerde arena. Gevangen in een meedogenloos web van bruto geweld, gemanipuleerde tv-beelden en corrupte politici komt Katniss voor de keus te staan: hoe ver zal ze gaan om te overleven?"

Het verhaal over Katniss Everdeen heeft [...] alles wat je als lezer van een goed boek mag verwachten. Het heeft een onvoorstelbare diepgang, zeer sterke personages, volop emotie en een soms onverdraaglijke spanning. Ook de vertelstijl is zeer meeslepend en het boek neemt je meteen vanaf de eerste regels onverbiddeijk in de houdgreep. Dit is één van die zeldzame boeken die je gewoon gelezen moet hebben en zal zowel liefhebbers van thrillers als fantasy bijzonder aanspreken. Ben je op zoek naar de ultieme leeservaring? Dan heb je dat met De Hongerspelen gevonden."

Eric Henri op www.ezzulia.nl

STAP 2: Recensietips. Wat doet de schrijver goed?

Lees nu onderstaande tips voor het schrijven van een recensie. Schrijf onder elke tip een zin uit de recensie die laat zien hoe de auteur van de recensie dat doet.

- ✓ Wat vertelt de recensent over het verhaal? Verklapt hij alles of laat hij juist dingen spannend?

.....

.....

✓ Wat vertelt de recensent over hoe het boek is geschreven? Wat zegt hij over:

- de personages

.....

.....

- de vertelstijl: is er veel of weinig dialoog, is het boek langdradig of leest het juist als een trein, zat je er meteen in of duurde dat even.

.....

.....

✓ Hoe geeft de recensent zijn mening? Wat vindt hij goed of juist niet goed aan het boek?

.....

✓ Waarom raadt hij het boek aan anderen aan?

.....

.....

✓ Hoe eindigt de recensent de recensie? Heeft hij een goede, afrondende eindzin?

.....

.....

Verwerkingsopdracht 2

Beantwoord de onderstaande vragen en je recensie is af!

.....

STAP 1: Een korte samenvatting van het verhaal

Over welk boek ga jij een recensie schrijven?

Titel:

Schrijver:

Uitgeverij:

Vertel in drie zinnen waar jouw boek over gaat (maar verklap niet alles!):

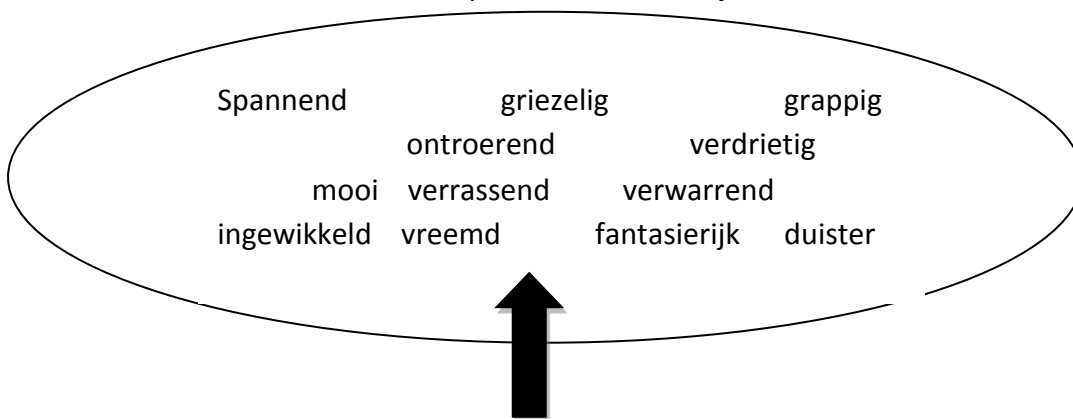
.....

.....

.....

STAP 2: Wat het boek met je doet

Welke van de onderstaande woorden passen het beste bij het boek? Omcirkel deze.

Kun je zelf nog meer woorden bedenken die bij het verhaal passen?

Schrijf deze woorden hierboven erbij.

Vertel nu met de woorden die je hierboven gekozen en opgeschreven hebt iets over de volgende dingen:

- Personages

-
.....
- vertelstijl: is er veel of weinig dialoog, is het boek langdradig of leest het juist als een trein, zat je er meteen in of duurde dat even.
-
.....

STAP 3: Jouw mening

Geef nu jouw mening en vertel wáárom je dat vindt: vertel wát je goed of juist niet goed vond.

.....
.....
.....

Vertel je lezer waarom hij of zij dit boek wel of juist niet moet lezen:

.....
.....
.....

Eindig de recensie met een goede, afrondende eindzin:

.....
.....

STAP 4: En dan nu een pakkende kop!

Tot slot: er moet nog een mooie kop boven de titel. Een kop moet ervoor zorgen dat:

- ✓ iemand jouw recensie meteen wil gaan lezen
- ✓ het duidelijk is wat jouw mening over het boek is.

Verzin drie mooie koppen en schrijf ze hier op:

.....
.....
.....

Kies nu één van deze koppen uit. Kies degene die het beste bij jouw recensie past. Schrijf deze op de stippellijn die precies onder de rode letters 'verwerkingsopdracht 2' staat (zie vorige bladzijde).

Bijlage 1: Waarom lezen?

Dit project stimuleert het leesplezier, het vrije lezen en taalontwikkeling. Voor de ontwikkeling van een positief zelfbeeld is het belangrijk dat jongeren de ruimte krijgen om te praten over emoties die een boek bij hen oproept. Met dit project bieden we de jongeren de kans een om eigen ervaringen te koppelen aan een boekpersoon.

Vrij lezen levert een grote bijdrage aan het leesplezier van kinderen. Uit onderzoek is het volgende gebleken :

- Leerlingen die een kwartier per dag lezen, breiden hun woordenschat uit met 1000 woorden per jaar.
- Leerlingen die meer vrij lezen, zijn beter in taal en scoren hoger op toetsen
- Ook zwakke lezers hebben profijt van vrij lezen. Zij ontwikkelen betere basisvaardigheden (zoals alfabetkennis).
- Scholen die lezen en regelmatig leesbevorderingsactiviteiten op het programma hebben staan, hebben hogere lees- en leerresultaten.

Deze doelen worden dus behaald door vrij lezen zonder een boekbespreking te maken (zie richtlijnen vrij lezen) en de leesbeleving te stimuleren. In deze lesbrief staan diverse lessuggesties om het lezen te bevorderen.

Alleen woordenschatonderwijs blijkt onvoldoende om een taalachterstand in te halen. Uit onderzoek* blijkt, dat leerlingen met een taalachterstand 3000 woorden achterlopen. Door middel van woordenschatonderwijs leren leerlingen 2000 woorden extra per jaar. Dat betekent, dat ze nog steeds 1000 woorden achterlopen. Met slechts 15 minuten per dag vrij lezen leren leerlingen 1000 woorden extra per jaar.

Met dit project hopen wij dat u de leerlingen stimuleert om 15 of meer minuten per dag thuis en op school informatieboeken, leesboeken of tijdschriften te lezen. Uit onderzoek blijkt dat bij leerlingen door het lezen van tijdschriften en informatieboeken (voor oudere leerlingen) zowel het leesplezier als de taalontwikkeling worden vergroot.

* Zie onderzoek van Suzanne Mol 'To read or not to read' op tinyurl.com/onderzoeklezen

Richtlijnen vrij lezen

Stephen Krashen geeft op basis van onderzoek naar 'wat werkt' de volgende richtlijnen voor het stimuleren van vrij lezen:

Zet vrij lezen dagelijks op het rooster;

- 'Less is more': als je denkt dat de leerlingen een half uur vrij lezen aankunnen, doe het dan 15 of 20 minuten;
- Zorg voor gevarieerd leesmateriaal in de klas: makkelijke boeken, moeilijke boeken, informatieve boeken, strips, tijdschriften;
- Laat de leerlingen zelf kiezen wat ze willen lezen;
- Eis niet dat leerlingen hun boek uitlezen;
- Praat met de leerlingen over wat ze gelezen hebben (bijvoorbeeld met behulp van de Boekenkring, zie ook de bijlagen voor tips);
- Geef het goede voorbeeld: als de leerlingen lezen, leest de leerkracht ook;
- Werk niet met een beloningssysteem;
- Vraag niet om een boekverslag;
- Toets de leerlingen niet op wat ze gelezen hebben.

Bijlage 2: Boekenkring vragen van Aidan Chambers

De volgende vragen zijn geschikt voor een boekenkring:

1. De basisvragen (eerste indruk en waardering)
 - Wat vond je leuk, mooi of goed aan dit boek?
 - Wat vond je niet leuk?
 - Wat was er moeilijk of onduidelijk?
 - Zag je bepaalde patronen of verbanden?
2. De algemene vragen (vormkenmerken van het verhaal)
 - Toen je het boek voor het eerst zag en je nog niets gelezen had, wat dacht je toen dat het voor boek was?
 - Ken je andere boeken die hierop lijken?
 - Had je dit boek al eens gelezen? Zo ja, was het deze keer anders?
 - Zijn je woorden opgevallen of zinnen die je mooi vond? Of lelijk?
 - Als de schrijver je zou vragen wat er anders of beter zou kunnen, wat zou je dan zeggen?
 - Was er iets in dit boek dat je zelf wel eens hebt meegemaakt?
 - Zag je, tijdens het lezen, het verhaal voor je ogen gebeuren?
 - Hoeveel verschillende verhalen zitten er in dit verhaal?
 - Is dit een boek om vlug te lezen of juist langzaam?
 - Was je verbaasd over wat iemand over het boek zei?
 - Weet iemand iets van de schrijver? Waarom het verhaal is geschreven? Wanneer en waar? Wie zou dat willen weten?
3. De speciale vragen (inhoud van het verhaal)
 - Hoe lang duurt het verhaal?
 - Zijn er dingen die lang duren, maar in een paar woorden worden verteld? Zijn er dingen die heel vlug voorbij zijn, maar uitgebreid beschreven worden?
 - Waar speelt het verhaal?
 - Welk verhaalfiguur boeide je het meest?
 - Was er iemand over wie niets werd gezegd, maar die toch belangrijk was?
 - Wie vertelde het verhaal? Weten we dat? En hoe weten we dat?
 - Is het verhaal verteld in de eerste persoon (en zo ja, wie is dat)? Of in de derde persoon? Komt die persoon in het verhaal voor of staat hij er buiten?
 - Als je een toeschouwer zou zijn, door wiens ogen heb je het verhaal dan gevolgd? Keek je vanuit één verhaalfiguur of vanuit verschillende?

- Werd ergens duidelijk wat de figuren dachten of voelden? Of werd het verhaal van buiten verteld, werden de karakters gevolgd zonder dat je te weten komt wat zij denken of voelen?

De speciale vragen zijn geschikt om een leerling een boek beter te laten begrijpen.

Chambers stelt dat praten over boeken met behulp van de vragen het best tot zijn recht komt, wanneer dit onder leiding van de leraar gebeurt. De rol van de leraar bestaat dan vooral uit doorvragen, de inbreng van leerlingen op elkaar betrekken en het maken van samenvattingen.

- Luister naar wat leerlingen eigenlijk zeggen en vraag door. Zeker als het antwoord alleen maar 'ja' of 'nee' is. (Wat bedoel je daarmee? Geef eens een voorbeeld? Vertel eens verder?)
- Laat leerlingen elkaar aanvullen en elkaar helpen met het vinden van (verschillende) antwoorden.
- Wees niet bang om het gesprek een heel eigen wending te laten nemen.
- Wees ook niet bang voor stilte. Moedig denkpauses zelfs aan. Sommigen leerlingen willen zo graag 'de beurt' dat ze bijna geen tijd nemen om na te denken.
- Probeer het woord 'waarom' te vermijden. Voor leerlingen is dat meestal een te 'grote' vraag. Vraag liever: 'Hoe weet je dat?' of 'Geef eens een voorbeeld'.
- Soms helpt het om het verhaal er weer even bij te pakken en een fragment of zin nog eens te lezen, dan kan een leerling vaak wel uitleggen wat hij